

Yksityisteiden kunnossapito

Kaupunkirakennelautakunta 25.05.2022 § 95
961/10.03.01.01/2021

Kaupunkirakennelautakunta § 46	16.03.2016
Kaupunginhallitus § 172	11.04.2016
Kaupunginhallitus § 189	25.04.2016
Kaupunginvaltuusto § 46	16.05.2016
Kaupunginhallitus § 70	06.02.2017
Kaupunginhallitus § 446	04.09.2017
Kaupunginvaltuusto § 91	25.09.2017
VHO:n päätös	21.02.2020
Kaupunginhallitus § 385	31.08.2020
KHO:n päätös	14.10.2021
Kaupunginhallitus § 527	08.11.2021
Kaupunkirakennelautakunta §14	19.01.2022

Valmistelija vs. infrapäällikkö Mikko Takkula, kaupunkiympäristöjohtaja Nina Kujala

Kaupunkirakennelautakunta päätti kokouksessaan 19.1.2022 § 14 Yksityisteiden hoidon harmonisointi, että yksityisteiden kunnossapidon selvitystä jatketaan huomioiden uuden yksityistie-, kuntalain- (kilpailuneutraliteetti) ja yhdenvertaisuuslain vaatimukset. Kaupunkirakennelautakunnan 19.01.2022, §14 päätös on oheisaineistona A.

Oheismateriaali A § 95 KARA yksityisteiden hoidon harmonisointi

Yksityistielain lain tarkoituksena on turvata asutuksen, elinkeinoelämän ja muiden yhteiskunnallisten tarpeiden edellyttämät kulkuyhteydet kiinteistöille, jotka eivät sijaitse maantie- tai katuverkolla, sekä turvata yksityistieverkon ylläpito ja kehittäminen osana liikennejärjestelmää. Lain tarkoituksena on myös taata yksityisteitä koskevissa asioissa asianosaisten oikeusturva ja tieosakkaiden yhdenvertainen kohtelu. Uusi yksityistielaki on tullut voimaan 01.01.2019 (560/2018).

Avustettaessa yksityisteitä on otettava huomioon yksityistielain ja muun lainsäädännön vaatimukset avustuksen myöntämiselle (mm. kunnan kokonaisedun mukaisuus, kuntalaisten yhdenvertaisuus, oikeudenmukaisuus ja taloudelliset vaikutukset).

Yhdenvertaisuuslaki samoin kuin Kokkolan kaupungin strategia edellyttävät tasa-arvoista ja yhdenvertaista toimintaa kaikkien kuntalaisten kannalta. Toiminnallinen tasa-arvo on organisaatioiden palvelujen, päätöksenteon ja muun toiminnan tasa-arvoa. Sen kohderyhmää ovat palvelujen käyttäjät – kunnassa kuntalaiset.

Valtuuston päätöksessä 25.9.2017 § 91 on päätetty kokonaan kaupungin hoitoon jäävistä yksityisteistä seuraavasti:
'Kaupungin hoitoon jää seuraavat yksityistiet, joiden yhteispituus on n. 25 km:

- Kvikantintie
- Koivistontie
- Likmossbacken – Juukontie
- Vittsar – Kåla – Karsåbackantie
- Rimmi – Runttujärvi – Kotkamaa – Suonperä
- Puntus – Uleåvägen – Laxasintie (Borgintie)
- Niementie (asemakaava-alueiden välinen yhdystie)
- Seltismäentie
- Korpintie

Perusteluna on ollut hoitoon jäävien yksityisteiden erityisen suuri liikenteellinen merkitys, Seltismäentien ja Korpintien osalta on mainittu erikseen läpikulkuliikenne ja että ne sijaitsevat kaavoitettujen alueiden välissä ja että näille alueille suunnitellaan asemakaavan laajentamista. Kartta kaupungin hoitoon jäävistä yksityisteistä on liitteessä A ja valtuuston päätös 25.09.2017, §91 oheismateriaalina B.

Liite A § 95	kaupungin hoitoon jääneet yksityistiet
Oheismateriaali B § 95	kaupunginvaltuuston päätös 25.09.2017, §91

Huomioitavaa on myös, että Kaupunkirakennelautakunnan kokouksessa 19.1.2022 § 14 on käsitelty myös yksityisteiden luokitusta liikenteellisen merkittävyyden mukaan, jonka perusteella maksetaan avustukset kesäkunnossapidon osalta. Päätöksessä on luokka 1: Yleinen, huomattava läpikulkuliikenne maantien/asemakaavan välillä, huomattava ulkopuolinen, muiden kuin tieosakkaiden liikenne. LK1 kesäkunnossapitoon myönnettävä avustus 420,00 €/km/vuosi (kokonaiskustannus 525€/km). Rahallinen avustaminen on lainmukainen tapa avustaa tiekuntia, jotka toimivat lainmukaisesti ja täyttävät kaupungin asettamat muut vaatimukset.

Yksityisteiden liikennemääriin vaikuttaa mm. toimivien koulujen, päiväkotien, työpaikkojen, joukkoliikennereittien, uimarantojen, retkeilykohteiden ym. sijainti. Asiassa tulee huomioida, että mikäli julkisia toimintoja lakkautetaan, niin liikennemäärät ja sitä kautta luokitus muuttuvat ja edellä esitetyt perustelut kunnossapitoon jätettyjen teiden osalta eivät enää toteudu. Toisaalta liikennemäärien kasvu on mahdollista myös niiden yksityisteiden osalta, joita nyt ei ole ympärivuotiseen kunnossapitoon valittu. Mikäli asemakaava laajenisi Seltismäen ja Korpintien osalta siten, että ne muuttuisivat kaduiksi, niin niiden kunnossapitovastuu asemakaavakatuina siirtyisi automaattisesti siinä vaiheessa kaupungille.

Mikäli kaupunki suorittaa yksityisteiden ympärivuotista kunnossapitoa, tulisi avustuksen ylittävä kunnossapidon kulu laskuttaa kyseisiltä tiekunnilta, jotta yhdenvertaisuus kuntalaisten välillä toteutuisi. Koska kunta ei myöskään saa perusteettomasti

toimia vapailla markkinoilla, johon on saatavissa yksityisten tarjoamia palveluja, rikotaan tällä menettelyllä myös voimassa olevaa lainsäädäntöä. Rahalliseen avustamiseen perustuva avustusmalli on lainmukainen tapa avustaa tiekuntia, joten kaupungin tulee, saadakseen yksityisteiden varressa asuvat kuntalaisten yhdenvertaiseksi keskenään, luopua kaikkien yksityisteiden kesäkunnossapidosta ja maksaa kaikille ehdot täyttävälle yksityisteille tieluokkien mukaiset avustukset.

Kaupunkiympäristöjohtaja

Kaupunkirakennelautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle että:

1. kaupunginvaltuuston 25.9.2017 §91 päätöksessä ympärivuotiseen kunnossapitoon jätettyjen yksityisteiden kesäkunnossapito lopetetaan kaupungin toimesta 30.4.2023 alkaen.
2. hoitovastuu siirtyy yksityistiekunnille 1.5.2023 alkaen, pois lukien talviauraus.
3. 1.5.2023 alkaen noudatetaan myös näiden yksityisteiden osalta kaupunkirakennelautakunnan 19.1.2022 § 14 tekemää päätöstä.

Käsittely

Päivi Lapinoja esitti että asia palautetaan uudelleen valmisteluun.

Mats Brandt kannatti esitystä.

Koska oli tehty esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu päätösesitys, tuli asiasta äänestää.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä sai Lapinojan esitys 3 ääntä (Lapinoja, Brandt, Kivilehto) ja esittelijän 7 ääntä (Haapasaari, Jäntti, Kallio, Mäkelä, Paananen, Pihlajamaa, Pitkänen). Liite C § 95

Päätös

Kaupunkirakennelautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle siten että:

1. kaupunginvaltuuston 25.9.2017 §91 päätöksessä ympärivuotiseen kunnossapitoon jätettyjen yksityisteiden kesäkunnossapito lopetetaan kaupungin toimesta 30.4.2023 alkaen.
2. hoitovastuu siirtyy yksityistiekunnille 1.5.2023 alkaen, pois lukien talviauraus.

3. 1.5.2023 alkaen noudatetaan myös näiden yksityisteiden osalta kaupunkirakennelautakunnan 19.1.2022 § 14 tekemää päätöstä.

Päivi Lapinoja ilmoitti asiaan eriävän mielipiteen seuraavin perustein:

Jokaisen listalla olevan yksityistien nykyinen käyttö ja kokonaistilanne tulisi tarkastella erikseen ja kuunnella tienhoitokuntien (tai perusteilla olevien) näkökulmia huolellisesti. Yhdenvertaisuus tämän päätöksen perusteena ei välttämättä toteuta kohtuutta eikä oikeudenmukaisuutta. Liite B § 95